

24.05.2023

Eksamen

REA3058 Matematikk R2

Se eksamenstips på baksiden!

Nynorsk

Eksamensinformasjon	
Eksamenstid	Eksamen varer i 5 timar. Delen utan og delen med hjelpemiddel skal delast ut samstundes. Delen utan hjelpemiddel skal leverast etter 2 timar. Etter 2 timar kan kandidaten bruke hjelpemiddel. Delen med hjelpemiddel skal leverast innan 5 timar.
Del utan hjelpemiddel	Vanlege skrivesaker, passar, linjal og vinkelmålar.
Del med hjelpemiddel	Alle hjelpemiddel er tillatne, med unntak av internett og andre verktøy som tillèt kommunikasjon.
Framgangsmåte	Delen utan hjelpemiddel har 5 oppgåver. Delen med hjelpemiddel har 6 oppgåver. Der oppgåveteksten ikkje seier noko anna, kan du fritt velje framgangsmåte. Dersom oppgåva krev ein bestemt løysingsmetode, kan ein alternativ metode gi noko utteljing. Bruk av digitale verktøy skal dokumenterast.
Rettleiing om vurderinga	Karakteren blir fastsett etter ei samla vurdering. Det betyr at sensor vurderer i kva grad du – viser rekneferdigheiter og matematisk forståing – gjennomfører logiske resonnement – ser samanhengar i faget, er oppfinnsam og kan ta i bruk fagkunnskap i nye situasjonar – kan bruke hensiktsmessige hjelpemiddel – forklarar framgangsmåtar og grunngir svar – skriv oversiktleg og er nøyaktig med utrekningar, nemningar, tabellar og grafiske framstillingar – vurderer om svar er rimelege
Om vekting av oppgåvene	Alle deloppgåvene vert vekta likt.
Andre opplysningar	Teikningar og grafiske framstillingar: Utdanningsdirektoratet

Del 1

Utan hjelpemiddel

Oppgave 1

Rekn ut integrala

a) $\int_{-1}^1 (4x^3 - x) dx$

b) $\int_0^{\ln 2} e^{2x} dx$

Oppgave 2

a) Vis at dersom $f(x) = \tan x$, så er $f'(x) = 1 + \tan^2 x$.

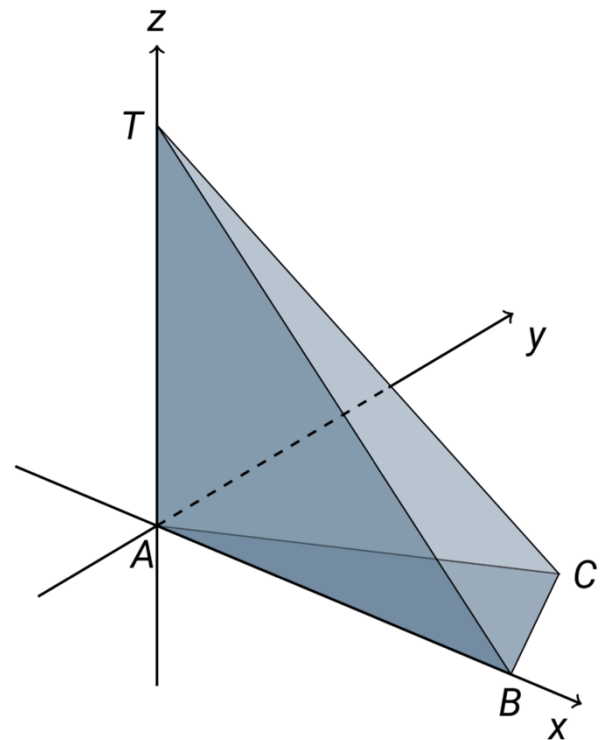
b) Rekn ut

$$\int \frac{1 + \tan^2 x}{\tan x} dx.$$

Oppgave 3

Punkta $A(0,0,0)$, $B(5,0,0)$, $C(4,2,0)$ og $T(0,0,5)$ danner ein pyramide, slik figuren viser.

- a) Rekn ut volumet av pyramiden.
- b) Rekn ut arealet av $\triangle BCT$.
- c) Bestem avstanden frå A til planet som går gjennom B , C og T .

Oppgave 4

Ein elev har skrive følgjande kode:

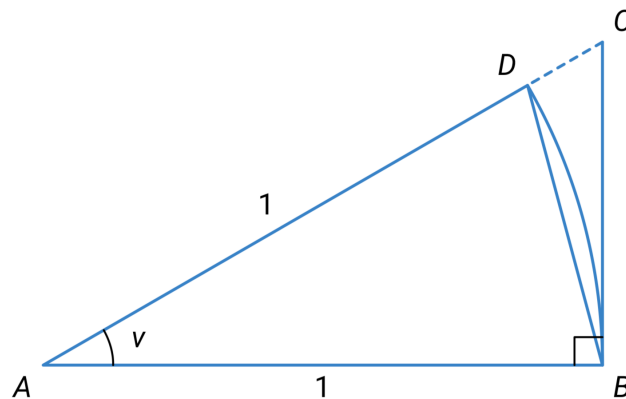
```
1 a = 3
2 d = 4
3
4 N = 10
5 S = 0
6
7 for i in range(N):
8     S = S + a
9     a = a + d
10
11 print(S)
```

- a) Forklar kva eleven vil rekne ut.
- b) Kva blir resultatet når ein køyrer programmet, dersom N blir sett til 100 i linje 4?

Oppgave 5

I denne oppgave skal du vise at $\lim_{v \rightarrow 0^+} \frac{\sin v}{v} = 1$.

I figuren nedanfor er $AB = AD = 1$, og bogen BD er del av ein sirkel med sentrum i A . Vi lar $\angle BAC = v$ (målt i radianar).

a) Bruk arealbetraktningar til å grunngi at

$$\frac{1}{2} \sin v < \frac{1}{2} v < \frac{1}{2} \tan v$$

b) Forklar at dette gir oss

$$1 < \frac{v}{\sin v} < \frac{1}{\cos v}$$

c) Bruk ulikskapane frå oppgave b til å grunngi at $\lim_{v \rightarrow 0^+} \frac{\sin v}{v} = 1$.

Del 2

Med hjelpemiddel

Oppgave 1

Tabellen nedanfor viser kor mange millionar kroner som blei brukte på strøyming av musikk i Noreg nokre år i perioden 2008–2018.

År	2008	2010	2012	2014	2016	2018
Strøyming	2	70	246	456	582	655

- a) Lag ein modell F som du kan bruke til å bestemme kor mange millionar kroner som blei brukte på strøyming i Noreg per år i perioden 2008–2018 og åra etterpå. Vel x -verdiar slik at $F(0)$ gir kor mange millionar kroner som blei brukte i 2008. Grunngi valet av modell.

Nedanfor ser du fire formalar.

$$I = \int_{-0,5}^{10,5} F(x) dx, \quad G = \frac{1}{5} \int_{2,5}^{7,5} F(x) dx, \quad S = \sum_{i=0}^{10} F(i), \quad D = \frac{F(5,001) - F(5)}{0,001}$$

- b) Bestem I , G , S og D .
- c) Gi ei praktisk tolking av svara i oppgave b.

Oppgave 2

Planet α er bestemt av punkta $A(1, 0, 3)$, $B(0, 1, 2)$ og $C(2, 3, 2)$.

- a) Bestem ei likning for planet β som er parallelt med α og går gjennom punktet $P(2, -5, 5)$.

Ei kule tangerer α i punktet A og β i eit punkt Q .

- b) Bestem eksakte verdier for koordinatane til Q .

Oppgave 3

Ein fabrikk lagar krokar ved hjelp av ein 3D-printer. Posisjonen til dysa i 3D-printeren etter t sekund er gitt ved posisjonsvektoren

$$\vec{r}(t) = \left[1 + e^{\frac{t}{20}}, 1 - \sin t, \frac{1}{10}e^{-2t+2} + \cos t \right], \quad t \in [0, 5]$$

Her er cm eininga langs aksane.

- a) Bestem banefarten til 3D-printeren etter 1 sekund.
- b) Ved kva for eit tidspunkt er banefarten lågast?
- c) Avgjer om fartsretninga nokon gong er parallell med xy -planet eller parallell med yz -planet. Hugs å grunngi svaret.

Oppgave 4

Foreldra til David vil gi han vekepengar. Han får to ulike tilbod. I tilbod 1 får han 100 kroner den første veka. Beløpet a_n som han får i veka n , er gitt ved den rekursive formelen

$$a_n = a_{n-1} + 10.$$

I tilbod 2 får han 100 kroner den første veka. Beløpet b_n som han får i veka n , er gitt ved den rekursive formelen

$$b_n = b_{n-1} \cdot 1,05.$$

- Bestem det beløpet han får kvar veka dei fire første vekene med kvart av dei to tilboda.
- Kor mange veker tek det før tilbod 2 vil gi meir vekelønn enn tilbod 1?
- Kor mange veker tek det før tilbod 2 til saman vil gi meir lønn enn tilbod 1?

Oppgave 5

Funksjonen f er gitt ved

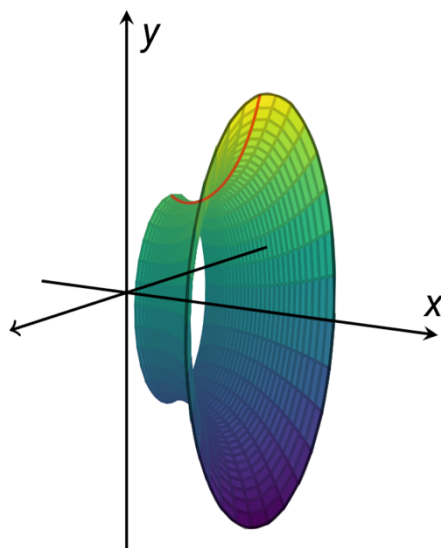
$$f(x) = \frac{2 - \cos x}{\sin x}, \quad D_f = \left[\frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4} \right]$$

Vi roterer grafen til f om x -aksen.

- Bestem volumet av omdreingslekamen vi då får.

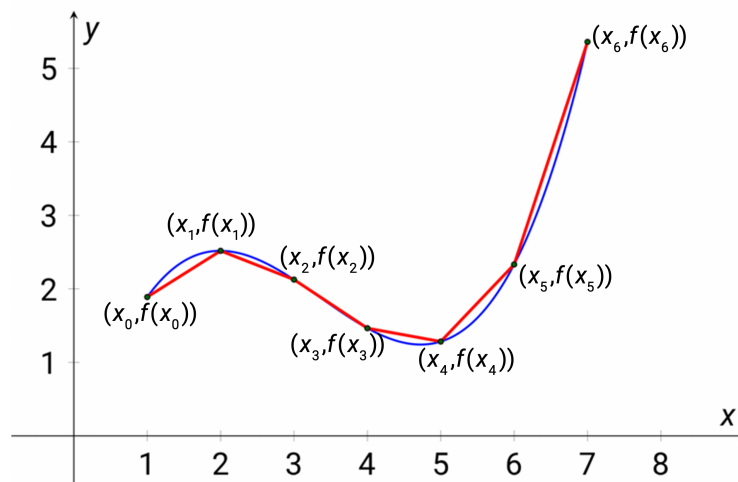
Omdreingslekamen skal plasserast i ei rett kjegle med radius 4 og volum 45.

- Avgjer om omdreingslekamen får plass i kjegla.

Oppgave 6

For ein deriverbar funksjon f kan vi finne ein tilnærma verdi for lengda av grafen mellom to x -verdiar ved å bruke ei polylinje, slik figuren nedanfor illustrerer.

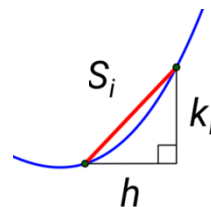

Dersom vi skal finne lengda av grafen i eit intervall $[a, b]$, kan vi dele dette intervallet i N like store delintervall $[x_i, x_{i+1}]$ med breidd $h = \frac{b-a}{N}$ og $x_i = a + i \cdot h$.

Vi reknar då ut lengdene av linjestykka som går mellom punkta $(x_i, f(x_i))$ og $(x_{i+1}, f(x_{i+1}))$. Summen av desse lengdene vil då vere ein tilnærma verdi for lengda av grafen frå $x = a$ til $x = b$.

- a) Forklar at lengda av linjestykket som går frå punktet $(x_i, f(x_i))$ til punktet $(x_{i+1}, f(x_{i+1}))$, er gitt ved

$$S_i = \sqrt{h^2 + k_i^2}, \text{ der } k_i = f(x_{i+1}) - f(x_i).$$

Funksjonen g er gitt ved

$$g(x) = \sqrt{1-x^2}, \quad D_g = [-1, 1].$$

- b) Rekn ut ein god tilnærma verdi for lengda av grafen til g ved å bruke framgangsmåten som er beskriven ovanfor. Vurder om svaret er rimeleg.

TIPS TIL DEG SOM AKKURAT HAR FÅTT EKSAMENSOPPGÅVA:

- Start med å lese oppgaveinstruksen godt.
- Hugs å føre opp kjeldene i svaret ditt dersom du bruker kjelder.
- Les gjennom det du har skrive, før du leverer.
- Bruk tida. Det er lurt å drikke og ete undervegs.

Lykke til!

TIPS TIL DEG SOM AKKURAT HAR FÅTT EKSAMENSOPPGAVEN:

- Start med å lese oppgaveinstruksen godt.
- Husk å føre opp kildene i svaret ditt hvis du bruker kilder.
- Les gjennom det du har skrevet, før du leverer.
- Bruk tiden. Det er lurt å drikke og spise underveis.

Lykke til!